

OBSAH

OBSAH	1
SLOVO PŘEDSEDY	2
OLOMOUC – KLÍČ K MORAVĚ.....	2
AKTUALITY Z VÝKONNÉHO VEDENÍ	3
PLÁNOVANÉ AKCE V NÁSLEDUJÍCÍM ČTVRTLETÍ	4
PRŮVODCE	6
FULNEK	6
DĚJE SE NA MORAVĚ	7
DVOUSTÉ NAROZENINY SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA	7
STOLETÉ SLOVÁCKÉ MUZEUM	7
MORAVA A SLEZSKO LETEM SVĚTEM – NOVÉ NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKY	7
VÝROČÍ VELKÉ VÁLKY.....	8
BRNĚNSKÁ ENCYKLOPEDIJE MÁ 10 LET.....	8
OLOMOUC V PRESTÍŽNÍM TURISTICKÉM PRŮVODCI.....	8
V TELČI ZPŘÍSTUPNÍ PODZEMÍ	8
RUČNÍ PAPIRNA NA POŠTOVNÍ ZNÁMCE	9
MORAVSKÉ VLAJKY ZAVLÁLY V ULICÍCH OLOMOUCE	9
HISTORIE	11
PODNIKATELSKÉ FENOMÉNY MORAVY 19. STOLETÍ.....	11
JAK TO BYLO S HLAVNÍM MĚSTEM MORAVY	13
PŘÍBĚH JEDNOHO ÚTOKU NA ÚZEMNÍ CELISTVOST MORAVY.....	15
NÁZOR	17
SPORTOVNÍ REPREZENTACE ČESKÉ REPUBLIKY.....	17
MORAVSKÝ NACIONALISMUS NEBO HULVÁTSTVÍ, KOMU TO PROSPĚJE?	19
TROCHA POEZIE	20
JAVOŘINA.....	20
MORAVY	21

SLOVO PŘEDSEDY

Olomouc – klíč k Moravě

V sobotu 31. května 2014 se uskutečnil v Olomouci první ročník slavností „Moravský den“ pořádaný Moravskou národní obcí. K jeho velmi úspěšnému průběhu i k záslužné práci pořadatelů z Oblastního sdružení Haná, v čele s předsedou Stanislavem Blažkem, již zaznělo hodně pochvalných slov. Úspěch této akce přinesl radost mnohým z nás. Na jejím zorganizování právě v Olomouci mělo totiž velký zájem celé vedení MNO.

Prezentace moravanství a moravských tradic v Olomouci je velmi důležitá. Olomouc je nejen centrem Hané, ale díky své historii, postavení a poloze je klíčem k celé Moravě. Bez přesvědčení obyvatel a představitelů Olomouce o správnosti naší cesty, nelze dosáhnout cíle. To si dobře uvědomují zastánci starých pořádků a proto, jistě ne náhodou, byla Olomouc vždy prvním cílem ideologických útoků proti obrodě Moravy. Stačí vzpomenout nedávnou historii počátku let devadesátých. Propagandistická akce „Mlčící Moravané“, připravená a řízená z Prahy, byla zaměřena prvotně na Olomouc. Následně, po získání představitelů olomoucké radnice i vedení univerzity, se měla dále šířit po celé Moravě.

V čem je postavení Olomouce v současnosti tak klíčové? Ostrava, ač třikrát větší, nebyla nikdy vnímána jako moravská metropole. Svoji polohou na pomezí Moravy a Slezska, prakticky žádnou historií a obyvatelstvem, které přišlo ze všech koutů Československa, je vnímána jako město duchovně se nacházející mimo skutečnou Moravu. Podobně i Zlín je „nové“ město bez historického rozměru. Navíc je příliš malý a nevhodně umístěný, aby mohl na Moravě sehrát významnější roli. Zbývají tedy pouze dvě tradiční moravské metropole, Olomouc a Brno, navíc jedno na severu a druhé na jihu. Pro každého, kdo chce ovládat Moravu, vyplývá jediné. Podle hesla rozděť a panuj, postavit tato města proti sobě. Tím spíše, že v minulosti obě soupeřila o právo nazývat se hlavním městem Moravy. Za jednodušší cíl byla a je považována Olomouc než čtyřikrát větší Brno, poslední hlavní město Moravy. Proto byla v kritických létech vždy z centra věnována velká péče tomu, aby v Olomouci vznikaly, či byly oživovány různé protibrněnské nálady a postoje. Obnova samosprávy Moravy byla vysvětlována, jako snaha Brna zajistit si výhody hlavního města na úkor ostatních, především Olomouce. Vedle snah o zpochybnění důvěryhodnosti představitelů moravského hnutí, byly veškeré promoravské iniciativy prezentovány jako záležitosti Brna a jihu Moravy. Obyvatelům Olomouce a okolního „severu“ bylo podsouváno, že by pro ně samospráva Moravy znamenala nahrazení pražského centralismu mnohem horším brněnským, a proto je třeba ji odmítnout.

Tyto aktivity centristů nejsou nic nového a mají dlouhou tradici. O letitém působení takovéto propagandy svědčí jedna celkem známá olomoucká legenda. Dle ní ztratila Olomouc postavení hlavního města Moravy v roce 1642. Kdy byla před postupujícími švédskými vojsky odvozena olomoucká řada Zemských desek do Brna. Brno je však po odchodu švédských vojsk odmítlo vrátit zpět. Touto hanebnou zradou a podvodem Brno získalo postavení hlavního města Moravy na úkor Olomouce pro sebe. Tato úsměvná historika by možná nezasluhovala pozornosti, kdyby ji nevykládala pracovnice Arcidiecézního muzea návštěvníkům ještě v roce 2013.

Před moravskými silami stojí jasný úkol, získat obyvatele Olomouce a jeho okolí pro moravskou myšlenku a utvrdit je v přesvědčení, že návrat Moravy není výmyslem Brna a „jihů“. Je životní potřebou nás všech a bude výhodný pro celou Moravu. Na této cestě se musíme vypořádat se všemi zažitými klišé, mezi která patří i legenda o zrádcovském Brně, či uměle vyvolávaný strach z brnocentrismu. Vždyť budoucí samosprávná Morava ve skutečnosti nepotřebuje žádné hlavní město, podobné „hlavnímu městu Praze“ *. Více o hlavním městě Moravy v minulosti se můžete dovědět v článku uvnitř tohoto čísla.

Ing. Jaroslav Krábek
předseda MNO

*Více článek: „Kdo straší brnocentrismem?“ v čísle 20 Moravské obce z ledna 2013.

AKTUALITY Z VÝKONNÉHO VEDENÍ

Začátek druhé čtvrtletí se nesl v duchu příprav prvního ročníku Dne za Moravu v Olomouci. Dnes můžeme zpětně zhodnotit, že šlo o zdařilou akci a popřát mnoho úspěchů do dalších ročníků.

Připravován je nový program MNO na následující léta. Jedná se o základní dokument Moravské národní obce, který bude určovat hlavní směry naší cesty k cílům vycházejících ze stanov MNO – stručně řečeno zvyšování povědomí o Moravě a směřování k jejímu lepšímu postavení. K jeho naplnění je ovšem potřeba obětavé práce mnoha našich členů a příznivců, pokud by se tedy některý z našich čtenářů chtěl zapojit, ať neváhá a kontaktuje některého z našich členů.

V posledních měsících také vrcholí pátý ročník iniciativy za vyvěšování moravské vlajky. Ke konci června je známo více než 900 radnic. Novinkou letošního ročníku je také zapojení sportovních klubů, jejichž členové s sebou berou moravskou vlajku na svá sportovní klání. Ani v letošním ročníku nebude chybět akce: VYVĚSÍME! – zapojit se může opravdu každý.

Dalším dobrou zprávou je posun v iniciativě Moravská hranice. Po složitém jednání jsou v přípravě informační značky v první fázi na dvou místech na historické hranici Moravy a Čech.

PLÁNOVANÉ AKCE V NÁSLEDUJÍCÍM ČTVRTLETÍ

Putování údolím Řičky se zaměřením na jeskyně – sobota 28. června

Vlastivědný výlet jižní částí Moravského krasu odhalí místa, která možná znáte, ale jejich dávná historie skrývá mnohem víc.

Zajišťuje MS MNO – Brno

Loštické slavnosti tvarůžků – neděle 29. června

Naši členové a příznivci se opět zúčastní především nedělního vyvrcholení Loštických slavností hudby a tvarůžků.

Loštice, které jsou známé především díky tradiční výrobě Olomouckých tvarůžků, patří k těm hrdým moravským městům, které pravidelně ve významné dny vyvěšují moravskou vlajku.

Naši účastí chceme vyjádřit podporu představitelům tohoto krásného města.

Akci organizačně zajišťuje MS MNO – Uničovsko.

Největší moravský svátek roku – sobota 5. července

V tento den se koná na celé Moravě velká řada akcí, těžko bychom vyjmenovávali všechny. Zdůrazněme alespoň iniciativu VYVĚSÍME!, do které se může zapojit každý ze svého domova. Stačí vyzdobit svůj dům, byt, auto či zahradu moravskou vlajkou nebo moravskými barvami.

Podílí se každý, kdo může

Celodenní výlet za moravskou historií – 3. ročník – 19. července

Někteří naši čtenáři už možná navštívili některý z minulých výletů do okolí Mikulčic či Starého Města. Ten letošní proběhne v poklidnějším tempu - zavede nás do lužních lesů v okolí Břeclavi – pěšky se vydáme od zdejší železniční stanice k velkomoravskému Pohansku a blízkému Muzeu lehkého opevnění.

Akci organizuje MS MNO – Podstarohorci

Slavnosti bratrství Moravanů a Slováků – Velká Javořina – neděle 27. července

Oficiální název této akce sice zní od roku 1948 jinak, naši členové se jí však tradičně účastní.

Účast našich členů organizuje MS MNO – Slovácko-Valašsko

4. ročník Setkání moravských patriotů na památném vrcholu Bradlo – sobota 23. srpna

Hlavním cílem této naší akce je nejen pozvání do krásné přírody, ale především snaha oslovit širokou veřejnost a připomenout významné osobnosti naší země Moravy.

Tuto akci pořádá MS MNO – Uničovsko.

Pochod k prameni Moravy – sobota 6. září

Naši účastí podpoříme pořadatele tohoto tradičního setkání Moravanů. Pochod pořádá SPOLEČNOST PRO MORAVU A SLEZSKO ŠUMPERK.

Účast našich členů organizuje MS MNO – Sever

Den za Moravu – sobota 27. září

Letošní den za Moravu – největší promoravský festival roku se koná první zářiovou sobotu. Kromě jeho tradičních součástí, jako jsou Výroční pochod Moravanů či Pietní akt u Joštova hrobu se můžete těšit na další novinky.

Tuto akci organizuje Výkonné vedení MNO

PRŮVODCE

Fulnek

Město Fulnek má stejně jako jiná města svou nenapodobitelnou atmosféru, která na Vás zapůsobí již při vstupu. Ve vzácné shodě se zde spojila historie se svými ojedinělými kulturními památkami a moderní současností.

Město vzniklo v době velké kolonizace severovýchodní Moravy a leželo při jedné větvi proslulé Jantarové stezky spojující v dávných dobách Středozeří s Pobaltím.

První písemná zmínka pochází z roku 1293. Město v té době bylo již plně organizované a právně i hospodářsky ovlivňovalo život v okolních obcích.

Fulnecké panství ve 13. století náleželo Lichtenburkům, později se dostalo do vlastnictví pánů z Kravař. V roce 1468 přešlo na Žerotíny, kteří jej v roce 1480 nechali zapsat do olomouckých zemských desek. Tak odpadlo Fulnecko od Opavska a stalo se součástí Moravy. V rukou Žerotínů zůstalo panství do roku 1540. Po krátké vládě Cetryšů z Kynšperka a Svojníců z Pilmsdorfu přešlo na českobratrský rod Skrbenských z Hříště. V té době zde měli své významné středisko čeští bratři. Jejich působení bylo spojeno s rozvojem vzdělanosti, kterou Jednota bratrská a její škola šířily nejen mezi obyvateli Fulneku a jeho okolí, ale i mezi šlechtickými potomky, kteří se připravovali pro studium na německých univerzitách.

Období rozkvětu a slávy školy vyvrcholilo v letech, kdy ve Fulneku působil jako rektor školy a správce bratrského sboru mladý Jan Amos Komenský.

Přesto, že město nebylo ušetřeno válečných útrap konce 2. světové války, dochovala se řada významných kulturních památek.

Dnešnímu návštěvníku Fulnek nabízí především historický odkaz v podobě monumentální kulisy zámku, jenž byl v rámci restituce vrácen potomkům posledního majitele. Na protějším svahu můžeme spatřit rekonstruovaný kostel sv. Josefa při kapucínském klášteře sousedící s upraveným areálem středověkého hřbitova s kaplí sv. Rocha z r. 1632 a vilou Loreto. V městě samém patří k pokladům dějin světové vzdělanosti i Památník J. A. Komenského s dochovanou budovou Sboru, v níž Komenský žil a působil. V přilehlém parčíku se tyčí socha Učitele národů v působivém pojetí Jana Štursy. Nad náměstím můžeme zhlédnout augustiniánský klášter s gotickým ambitem a stylově čistým barokním chrámem Nejsv. Trojice s nejkrásnějším interiérem na Moravě. Mezi další kulturní památky, které se nacházejí v centru města, patří sochařská výzdoba samotného náměstí včetně přístupového schodiště ke kostelu, radnice, Městské zvonice s pozůstatkem městských hradeb.

Vzhledem k tomu, že Fulnek je malebným městem nejen s bohatými dějinami a množstvím historicky a umělecky cenných památek, nýbrž i s poutavým přírodním prostředím, stává se přitažlivou lokalitou pro domácí i zahraniční návštěvníky.

*Josef Pavlíček
Radní a zastupitel města Fulnek*

DĚJE SE NA MORAVĚ

Dvousté narozeniny Slezského zemského muzea

Dvě stě let uplynulo 1. května od otevření nejstaršího muzea na území dnešní České republiky, Slezského zemského muzea v Opavě. U příležitosti tohoto významného kulturního výročí připravila tři největší muzea České republiky, tedy kromě Slezského zemského ještě Moravské zemské muzeum v Brně a Národní muzeum v Praze putovní výstavu Strážci paměti: 200 let muzejnictví v České republice. Na ní se vůbec poprvé sejdou tři muzejní unikáty – Věstonická venuše, hlava Kelta ze Mšeckých Žebrovic a meteorit nalezený v opavských Kylešovicích. Výstava bude v červenci k vidění v muzeu v Opavě, pak se přemístí do Brna a Prahy. Výročí si Slezské zemské muzeum připomíná například také výstavou: Země a její muzeum, připravováno je vydání šestisvazkové publikace o slezském kulturním dědictví. Stránky muzea najdete na www.szm.cz.

Stoleté Slovácké muzeum

regionální kulturní instituce, ovšem další „narozeninové dárky“ ještě přijdou. Jedním z nich bude obrazová publikace: Proti proudu času, plná archivních fotografií, jež mapují vznik a vývoj muzea do dnešních dnů.

Taktéž kulaté, ale poloviční narozeniny letos slaví Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, od jehož založení uplynulo první červnový den rovných sto let. Výročí již vyvrcholilo na přelomu května a června velkou slavností, během níž byla zpřístupněna nová multimediální a interaktivní expozice věnovaná Slovácku a návštěvníci si připomněli historické milníky této významné

Morava a Slezsko letem světem – nové národní kulturní památky

Na konci května vláda schválila návrh ministerstva kultury na povýšení některých kulturních památek na národní kulturní památky. Na seznam nejceněnějších památek České republiky tak nově přibylo i sedm objektů na Moravě a ve Slezsku. Je mezi nimi Stará huť u Adamova, viniční dům 145 v Pavlově, návesní zvonice v Louce, usedlost čp. 12 v Kučerově, Mikuláščíkovo fojtství v Jasenné, větrný mlýn ve Velkých Těšanech a kosárna v Karlovicích na Bruntálsku.

Výročí velké války

Brněnské Technické muzeum je hlavním koordinátorem série akcí a výstav napříč Českou republikou připomínajících 100. výročí začátku první světové války, která má jednoduchý název: Velká válka. Na stránkách www.velkavalka.cz najdete harmonogram všech akcí, taktéž přehled výstav, které se připravují nebo již běží v muzeích a dalších prostorách. Namátkou: Ve Slezském zemském muzeu v Opavě můžete navštívit až do konce listopadu výstavu: Češi ve Velké válce, Moravské zemské muzeum v Brně dá brzy nahlédnout do toho, jaké dopady měla válka mimo frontu na výstavě: Domov za Velké války, techniku v míru i ve válce přestaví brněnské Technické muzeum a na Špilberku se usídli po zbytek letošního roku výstava: Velká válka aneb Začalo to v Sarajevu. Více na výše zmíněném webu.

Brněnská encyklopedie má 10 let

Internetová Encyklopedie dějin Brna oslavila v květnu desáté výročí svého založení. Poprvé ji online veřejnost mohla navštívit 12. května 2004, od té doby se rozrostla na téměř 50 tisíc hesel. Encyklopedii přitom bez nároku na honorář tvoří odborní pracovníci několika brněnských kulturních a vzdělávacích institucí, kteří ani po letech práce na ní zdaleka své dílo nevidí jako dokonalé a kompletní. Nezbyvá než popřát nadšení do dalších let do tvorby tohoto unikátního projektu a také vstřícné a ochotné čtenáře. Encyklopedii najdete na www.encyklopedie.brna.cz.

Olomouc v prestižním turistickém průvodci

Jako obdoba osobité restaurace, která je vaším malým osobním tajemstvím, je popsána Olomouc v novém turistickém průvodci Secret Europe z prestižní edice Lonely Planet, která je stavěna na stejnou roveň, jako jsou známé průvodce Michelin v gastronomické oblasti. Olomouc v nové publikaci nese čestné první místo jako jeden z nejkrásnějších skrytých klenotů Evropy. Stáhnout si průvodce můžete na adrese <http://www.lonelyplanet.com/secret-europe/>.

V Telči zpřístupní podzemí

Novinku pro turisty připravují v Telči. Město, které je díky svému renesančně-baroknímu historickému centru se zámek zapsáno na seznamu památek UNESCO, chystá zpřístupnění městského podzemí. Veřejnost by do prvních podzemních prostor měla zavítat poprvé v srpnu, radnice slibuje velké dobrodružství a zábavně-naučnou prohlídku a do budoucna pak i rozšíření o další prostory.

Ruční papírna na poštovní známce

Ruční papírna ve Velkých Losinách, která funguje od konce 16. století, se stala motivem nové poštovní známky v hodnotě 13 korun. Znáмка je dílem výtvarníka Adolfa Absolona a rytce Martina Srba, pokřtěna byla na sklonku května a do oběhu byla uvedena v nákladu 600 tisíc kusů.

Moravské vlajky zaválaly v ulicích Olomouce

Brněnský Den za Moravu, který je již téměř desetiletí tradiční součástí podzimního kulturního kalendáře jihomoravské metropole, má od letoška mladšího sourozence. Pod jménem Moravský den poprvé vzbudil pozornost kolemjdoucích poslední květnový den v Olomouci.

Připomínku historie, kultury a tradic Moravanů zahájilo setkání v metropolitním chrámu sv. Václava, kde nejprve člen MNO Olomoucko Jaroslav Svozil připomněl význam biskupa Bruna ze Schauenburka pro kolonizaci a rozvoj středověké Moravy a poté moravští patrioti položili květinu v zemských barvách na hrob olomouckých arcibiskupů v kapli sv. Jana Křtitele. Setkání v katedrále podbarvila dómská varhanice Marie Maňáková hrou na tento vznešený nástroj.

Zhruba stohlavý průvod Moravanů, zdobený zemskými vlajkami, kroji zúčastněných folklorních souborů Cholinka, Krajina a Hagnózek, jejichž vystoupení se vinula celou slavností, či oděvy příslušníků Královského řádu Moravských rytířů svatého Rostislava a Kolumbana, se pak vydal ulicemi města. A budil zaslouženou pozornost obyvatel i turistů, kteří houfně vytahovali své mobilní telefony či fotoaparáty a průvod si fotografovali, někteří se i připojili.

Na Horním náměstí v prostoru mezi goticko-renesanční radnicí a barokním sloupem Nejsvětější Trojice, který je zapsán mezi památkami UNESCO, pak k zúčastněným promluvili představitelé Moravské národní obce i dalších promoravských organizací. Proslovy byly přitom proloženy folklorními ukázkami, čtením privilegia císaře Fridricha a také poledními melodiemi olomouckého orloje.

Na dopolední oficiální část programu slavnosti pak po obědě ve Smetanových sadech navázala vlastivědná vycházka po historickém centru města vedená autorem těchto řádků. Vycházky se zúčastnily čtyři desítky zájemců o olomoucké zajímavosti, přičemž přilákala nejen účastníky dopoledního programu.

Více než slova však o průběhu premiérového Moravského dne v Olomouci řeknou fotografie, nechme je tedy mluvit a těšme se na ročník druhý a všechny další, neboť premiéra byla důstojným položením základního kamene nové tradice.

Martin Višňa
MNO Olomoucko

HISTORIE

Podnikatelské fenomény Moravy 19. století

Společnost Gebrüder Thonet

Díl 1. Cesta Michaela Thoneta na Moravu

V následujícím pojednání o podnikatelských fenoménech Moravy v 19. století bych se chtěl věnovat firmě, která nesla jméno dle synů Michaela Thoneta a to Gebrüder Thonet. Na rozdíl od Kleinů se nejednalo o rodilé Moravany, ale o klan, jehož generace se zde teprve usadila. Tato skutečnost, ale nikterak nesnižuje význam a vztah těchto podnikatelů k Moravě.

Michael Thonet
zakladatel
podniku

Jsem pevně přesvědčen, že drtivá většina obyvatel naší země se někdy osobně setkala s nábytkem, který pochází z firmy, jejíž základy zde položil právě Michael Thonet. Tento nábytek nese osobitý rukopis a zaplnil spousty podniků i domácností. Současně je i spojen s několika patenty, které původci vydobily v tomto odvětví nesmrtelné postavení. Podíváme se, jak vlastně v Bystřici pod Hostýnem ve své době vznikl jeden z největších podniků svého druhu v Evropě. Cesta k němu je zajímavá, plná zvrátů a protknuta vytrvalým úsilím Michaela Thoneta.

Michael Thonet se narodil v porýnském městečku Boppard¹ 2. července roku 1796. Jeho rodiče byli Franz Anton a Margarete Thonetovi. Otec Franz Anton byl chudý koželuh² v Boppardu. Snad právě pro chudobu, kterou s rodinou od dětství trpěl, se Michal rozhodl nejtít v otcových šlépějích a vyučil se stolařem. Ve svých 23 letech již měl svou samostatnou živnost a vyráběl výhradně nábytek. Od počátku svého podnikání se soustředil nejen na účelnost, ale i na estetický vzhled svých výrobků, které často připomínaly spíše umělecká díla. Vzhledem k tomu, že pocházel z prostých poměrů, snažil se i o dosažení nízké ceny. Není proto divu, že si ve svém nejbližším okolí brzy získal klientelu. Roku 1820 se Michael Thonet oženil s Annou Marií Grahsovou se kterou měl později 14 dětí³. Michaela Thoneta stále znepokojovala otázka ohýbání dřeva. Nutno připomenout, že takové zpracování nebylo v první polovině devatenáctého století příliš známo. První patenty na ohyb sice pocházely již z let 1720, ale ty se vztahovaly pro stavbu lodí a používané praktiky byly pro výrobu nábytku nepoužitelné. První, kdo sestrojil židli z ohýbaného dřeva, byl Belgičan Jean Joseph Chapuis⁴ roku 1806. Používaly se techniky s různými typy změkčování dřeva, např. horkou vodou, párou a podobně. Stejnou cestou šel i Michael Thonet. Jeho počáteční pokusy však nebyly úspěšné a to ani tehdy, když zkoušel dřevo prokládat různými dýhami, či jiným

¹ Leží ve spolkové zemi Porýní – Falc.

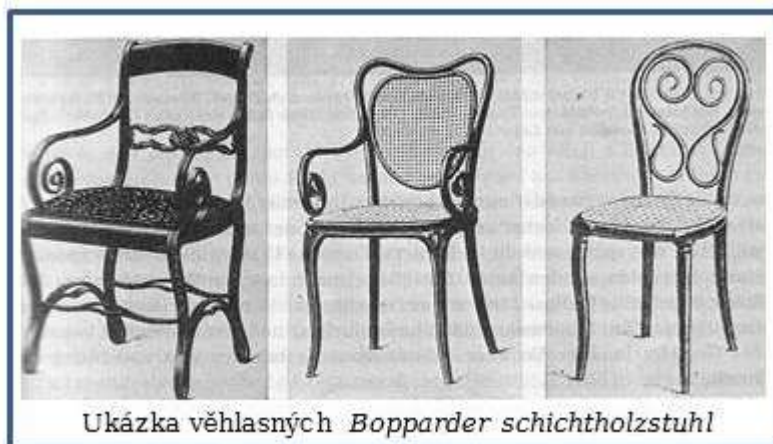
² V pojednávané době byla tato živnost velmi málo výdělečná, protože chovatelé zvířat na vesnicích a malých městech si kůže často zpracovávali sami.

³ Dospělosti se však dožilo jen 7, z nichž 5 synů povede podnik na Moravě.

⁴ Jean Joseph Chapuis (1765 – 1864) – belgický truhlář francouzského původu. Proslul zejména vytvořením mnoha typů židlí, kterým pak dával do té doby nepřilíš známé obchodní názvy (např. kancelářská, business, pečovatelská, klasická atp.).

pružnějším materiálem. Michael Thonet kladl požadavek na pevný a stabilní materiál, který by jeho nábytek činil spolehlivě sloužícím po mnoho let. Až roku 1836 slavil úspěch a to i díky přidávání klihu, který tmelil několik vrstev dřeva. Klih si Michael Thonet dovážel z místního mlýna, který disponoval jeho výrobou v samostatné dílně. Ani v tomto případě mladý stolař nerezignoval na vzhledovou stránku. Jeho výrobky z této doby můžeme směle zařadit do módního stylu měšťanstva zvaného *biedermeier*. Židle z této doby jsou nazývané *Bopparder Schichtholzstuhl* a mezi odbornou veřejností a sběrateli se dodnes jedná o uctívaný pojem. Pravidelná spotřeba klihu pak přiměla Michaela Thoneta k tomu, že roku 1839 dílnu na výrobu této látky koupil.

Roku 1841 byl Michael Thonet již natolik etablován ve výrobě i vývoji nábytku, že se rozhodl za podpory několika přátel účinkovat na výstavě řemeslníků v nedalekém Koblenci. Prezentace jeho výrobků měla nebývalý úspěch. Návštěvníky nadchl design, praktičnost, lehkost i cena Thonetových výrobků.

Osudový vliv pro Michaela měla hlavně přítomnost rakouského kancléře knížete Klementa Metternicha. Ten se zařadil mezi obdivovatele Michaelovi práce a při rozhovoru Thonetovi doporučil, aby své výrobní postupy obdařil patenty. Současně jej kancléř pozval do Vídně ke dvoru, kde jej seznámil s nejvýznamnějšími představiteli Rakouské monarchie. Michael Thonet získal v metropoli na Dunaji mnoho soukromých i státních zakázek a také významné c. k. privilegium, že je ve své živnosti oprávněn „*ohýbat veškeré i nejkřehčí druhy dřeva chemicko-mechanickým způsobem*“.

Dolních Rakous ale měla i jeden poměrně negativní rys. Aby získal zmíněné zakázky a privilegium musel si Thonet vypůjčit mnoho peněz k patentování výrobních postupů⁵. Jednání ve Vídni ale trvala neúměrně dlouho, a když se vrátil domů, netrpěliví věřitelé již zabavili část jeho majetku.

Útrapy ale stály za to. Michael Thonet vybavil nábytkem mj. Lichtenštejnský a Schwarzenberský palác a později rovněž věhlasnou vídeňskou kavárnu Daum⁶. Původně svůj nábytek dovážel z domova, ale roku

⁵ Patenty byly pro stát a další významné zákazníky často podmínkou. Deklarovaly nejen originalitu, ale i spolehlivost. De-facto se jednalo o druh certifikátu kvality, který byl poskytován za nemalou sumu.

⁶ Známa vídeňská kavárna, dlouhodobě oblíbená destinace kulturních postav Vídně.

1849 se mu podařilo ve Vídni zřídit vlastní dílnu. Jeho židle z ohýbaného bukového dřeva se okamžitě staly hitem, což donutilo porýnského podnikatele uvažovat o velkolepější budoucnosti vlastní firmy. Všechny tyto souvislosti měly za následek, že se Michael Thonet od roku 1853 začal v monarchii porozhlížet po vhodném místě pro svoji novou továrnu. V témže roce nechal podnik přepsat na své syny a firma tak začala vystupovat pod názvem Gebrüder Thonet. Vhodnou destinaci pro výrobní halu našli Thonetové nedaleko Kroměříže v obci Koryčany. Tato lokalita měla několik výhod. Nabízela levnou pracovní sílu i dostatek kvalitního dřeva v nedalekých listnatých lesích. Vzhledem k nezaměstnanosti v regionu i celkové oblibě a bezúhonnosti Michaela Thoneta nekladlo ani Místodržitelství Moravského markrabství tomuto plánu žádný odpor. Roku 1856 pak byl v Koryčanech na Moravě položen základní kámen továrny Gebrüder Thonet.

Těmito kroky se tedy Thonetové dostali do naší země a o jejich dalších osudech budu psát příště.

Prameny a literatura

Janák, J.: *Dějiny Moravy 3/1, Hospodářský rozmach Moravy 1740 – 1918*, Brno 1999.

Šimoníková, J.: *Nábytek z Bystřice pod Hostýnem*, Bystřice pod Hostýnem 1992.

Chupník, F.: *Porýní – Vídeň – Morava*, In: *Střední Morava* Roč. 7, č. 13, s. 152-154, Olomouc 2001.

*Bc. Jaroslav Svozil
MNO OS Sever*

Jak to bylo s hlavním městem Moravy

Po zániku velkomoravských sídel na dolním toku řeky Moravy počátkem desátého století, se obchodní a správní centrum posunulo severně po toku řeky. Podle dochovaných památek a nálezů se někdy po polovině desátého století moravskou metropolí stala Olomouc. Tuto skutečnost respektovali i čeští Přemyslovci po jejich vojenském obsazení Moravy počátkem století jedenáctého. Obnovené moravské biskupství umístili roku 1063 do Olomouce ke kostelu sv. Petra. Po celou dobu existence moravských přemyslovských knížectví bylo olomoucké mnohem významnější a větší než brněnské a znojenské. To platilo i o jejich centrech. Tento stav trval i po vzniku markrabství, a přestože například Vladislav Jindřich neměl jednoznačně určité sídlo, většinou pobýval v Olomouci. Narušení hegemonie Olomouce na Moravě došlo poprvé až v století čtrnáctém, kdy si lucemburská markrabata vybrala za své sídlo Brno a to působením panovnického dvora velmi získalo. Roku 1410 se dokonce Brno a Morava stala sídlem římského krále Jošta Lucemburského. Tuto dvojkolejnost potvrdil i římský král Karel IV., který již roku 1348 sjednotil zemské desky do dvou řad, olomoucké a brněnské. Současně stanovil, že se v těchto městech budou střídavě konat i zemské sněmy. Po vymření moravských Lucemburků se politické těžiště Moravy přesunulo zpět do biskupské Olomouce. Ta se stala na dvě stě let opět jednoznačnou metropolí Moravy, i když střídavá zasedání zemských sněmů trvala i nadále. Roku 1573 byla v Olomouci založena i první univerzita na Moravě.

Změnu přinesl až rok 1636, kdy byl v Brně zřízen královský tribunál moravského markrabství v čele s kancléřem. Ten získal značné pravomoci na úkor stavovských orgánů a předznamenal postupný přesun moci od stavovských orgánů ke státním. V roce 1637 byl sice tribunál přeložen do Olomouce, ale již koncem roku 1641 císař Ferdinand III. rozhodl přes odpor Olomouce, nejen o navrácení tribunálu do Brna, ale i o sjednocení stavovské správy sjednocením zemských desek a konáním zemských soudů pouze v Brně. Postup švédských vojsk na Moravu, obsazení Olomouce v roce 1642 a její osmiletá okupace odložily konečné rozhodnutí na pozdější dobu. Brno se téměř čtyřměsíčnímu obléhání obrovské švédské armády ubránilo a tuto skutečnost použilo v následujících sporech a v argumentaci proti Olomouci. Ta se v letech 1653, 1661 a 1670 neúspěšně pokoušela přesvědčit císaře, že Olomouc, jako metropole Moravy a sídelní město moravského biskupa, je vhodnějším sídlem zemských úřadů a tribunálu. Císař jí vyhověl pouze v uznání výhradního práva používat titul hlavního města markrabství moravského.

Po zbytek sedmnáctého století a téměř do konce století osmnáctého bylo Brno sídelním městem státních a stavovských orgánů a Olomouc sídlem moravského biskupa, od roku 1777 arcibiskupa, a titulárním hlavním městem Moravy. Centralizace rozhodování do Vídně a okrajování pravomocí stavovské samosprávy postupně vedly k přeměně dříve samostatných orgánů a institucí v Brně na provinční úřady ve všem podléhající Vídni. Za této situace byla Olomouc, po celé osmnácté století výstavnějším a bohatším městem než Brno, skutečnou metropolí Moravy. Především díky působení olomouckého biskupa a později arcibiskupa, který zajišťoval Olomouci relativně bohatý kulturní a společenský život. Na této situaci nezměnilo mnoho ani rozhodnutí Josefa II., který roku 1782 přiznal Brnu nárok na užívání titulu hlavního města markrabství moravského.

Rozhodujícím pro soupeření obou měst se stalo až následující století devatenácté. Zatímco arcibiskupská Olomouc zůstávala vojenskou pevností s poklidně plynoucím životem, mohutný rozvoj textilních manufaktur, obchodu a následně i moderního průmyslu v Brně způsobil jeho překotný růst. Prosazení postupného zbourání hradebního pásu a zahájení železničního spojení Brna s Vídní od roku 1839 přineslo celkovou přestavbu a modernizaci města. Při obnově moravské samosprávy v druhé polovině 19. století již nikdo nezpochyboval vedoucí úlohu Brna jako moravské metropole. Tato situace se opakovala i po roce 1918. Brno bylo již několikanásobně větší než Olomouc s moderní výstavbou a rušným veřejným životem. Soupeření o metropoli Moravy tak bylo prozatím ukončeno.

*Ing. Jaroslav Krábek
předseda MNO*

Příběh jednoho útoku na územní celistvost Moravy

Poměrně málo známá je epizoda jednoho útoku na územní celistvost Moravy. Odehrávala se v pohnuté době v počátcích 2. světové války, tedy v době, kdy byla celistvost (nejen) naší země již narušena zábořem tzv. sudetských oblastí, které byly Mnichovskou dohodou podstoupeny Hitlerovu Německu. Zbytek Moravy byl brzy na to rovněž součástí Říše jako „samosprávný“ celek protektorátu Böhmen und Mähren. Další ohrožení celistvosti Moravy přišlo ze strany, odkud by to mnozí nečekali a to od východního souseda - Slovenska. Jednalo se o myšlenku tzv. Velkého Slovenska, které se ať již z politických či pragmatických důvodů chopili i někteří Moravané. Představ, jak velká část Moravy by měla připadnout novému státu, bylo několik. Od „nejškromnějších“ počítajících de-facto „jen“ se Slováckem a částí Valašska, po radikálnější, požadující velkou část Moravy i díl Slezska.

Moravské iredentisty, kteří se přikláněli k tomuto spojení lze vesměs ztotožnit s fašistickou politickou linií. Využívali protičeských nálad a na pořad dne se dostaly odvěké i současné a skutečné i domnělé křivdy, které kdy Čechy spáchaly na Moravě. Stěžejním argumentem iredentistů byl poukaz na kulturní a jazykovou blízkost zejména obyvatel moravského Slovácka, často vydávanou za totožnost. Kromě toho někteří viděli v přátelském postoji Německa ke Slovensku naději na přijatelnější život. Velice zajímavou roli sehrál i podnikatelský sektor a to zejména koncern Jana Antonína Bati, který měl na Slovensku mnohá aktiva a měl zájem, aby zůstala v jednom státě.

Řada politických souvislostí vytvářela roznětku k vytvoření této ideje. Již Mnichovská dohoda 29. září 1938 přinesla do vztahů Slovenska k Praze permanentní napětí a stala se katalyzátorem slovenské snahy o získání autonomie, čemuž oslabená metropole na Vltavě vyhověla 7. října téhož roku. U Hlinkovy lidové strany se „Mnichov“ dokonce setkal s pochopením. HSLŠ Manifestem slovenského národa v Žilíně vyjádřila uspokojení: „... nad mírovým řešením závažných konfliktů.“ Nadcházející měsíce ukázaly, jak moc se Hlinkova strana mylila. Vzápětí totiž, na základě stejné logiky věci jako Němci v Čechách a na Moravě, vystoupili se svými územními požadavky Maďari vůči Slovensku a i jim se vyhovělo. Tentokrát se jednalo o Vídeňskou arbitráž 2. listopadu 1938, jejíž závěry přednesl německý ministr zahraničí Ribbentrop. Slovensko arbitráží přišlo o pětinu svého území a asi 800 tisíc obyvatel ve prospěch Maďarska⁷.

Všechny tyto aspekty měly na myšlenku Velkého Slovenska nepopiratelný vliv. Řada slovenských představitelů byla přesvědčena, že v čase sblížení s nacistickým Německem jsou územní nároky na Moravě legitimní, mj. i jako určitá satisfakce za újmu způsobenou ve Vídni. V rámci tzv. druhé republiky (1938 – 1939) se s těmito úvahami ještě nevystupovalo, přicházely k rozpravě až při nátlaku Němců, aby Slováci mířili k samostatnosti.

Na Moravě ve stejnou dobu již zmíněný Jan Antonín Baťa dospěl k obavě, že jsou ohroženy firemní investice na Slovensku i kontrola jednotlivých podniků „impéria“. V tom jej utvrzovalo i jeho okolí. Ředitel jeho podniku Josef Hlavnička v korespondenci

⁷ Maďarsku připadla velká část jižního Slovenska, včetně významných měst jako například Košic. Vídeňská arbitráž vyvolává na Slovensku obdobné pocity, jako na Moravě a v Čechách Mnichovská dohoda (pocit zrady a zmaru).

uvedl: „*Němci se nespokojí jen se Sudetami, ale dříve či později anektují i okleštěné české země, čemuž je třeba předejít.*“ Sám pak slíbil finanční podíl k uskutečnění separace té části Moravy, kde leží Baťovy závody. Kromě toho není bez zajímavosti, že Jan Antonín Baťa otevřeně sympatizoval se slovenskými luďáky a Hlinkova garda nosila vedle uniforem šitých v Prostějově⁸, také boty vyrobené v Baťových závodech.

Z politických špiček na Slovensku se k možnosti připojení části Moravy ke Slovensku otevřeně přihlásil např. Vojtěch Tuka, který již z pozice šéfa zahraniční diplomacie adresoval do Německa memorandum, ve kterém mj. stálo: „*Na protektorátní straně žije půl milionu moravských Slováků bez jakýchkoli menšinových práv a v naprosté většině si přejí spojení se Slovenskem.*“⁹; z dalších pak Alexandr (Šaňo) Mach, Karol Sidor, Ferdinand Ďurčanský a Ferdinand Čatloš¹⁰. Ti také navázali kontakty s moravskými separatisty a iredentisty.¹¹ Vytvářeli se i hrubé plány na anexi části Moravy. V několika variantách se počítalo se záborem s 200 – 750 tisíci obyvateli. Tito představitelé slovenské moci pak nelibě nesli, že až na některé výjimky jsou na Moravě výzvy k slovenské jednotě opomíjeny, nebo dokonce přijímány nepřátelsky. Když před vznikem Protektorátu kolovala obava obsazení moravského pohraničí Hlinkovou gardou, mnoho moravských obcí organizovalo proti tomuto spojení obranu.¹²

Pokud jde o diplomatickou notu, Vojtěch Tuka vyslal v dubnu 1941 do Německa poměrně obsáhlou prosbu s dvěma detailními mapami slovenských požadavků. V úvodu stálo: „*Vláda Slovenské republiky podává žádost Vůdci Říše Velkého Německa o připojení území obývaného slovenskými kmeny na protektorátní části Moravy. Toto připojení by bylo provedené podle zásady „Völkisch“, dle které Vůdce německého národa řeší uspořádání národů a států ve Střední Evropě.*“

⁸ Uniformy byly šité v podniku Jana Nehera, který byl de-facto předchůdce věhlasného koncernu OP Prostějov. I prostějovský podnikatel měl pochopitelný zájem na setrvání Moravy se Slovenskem v jednom státu.

⁹ Tady nutno podotknout, že Tukův argument nebylo možné nijak podložit.

¹⁰ Ferdinand Čatloš (1895 – 1972) byl ministr obrany Slovenského státu a v připojení moravské části viděl výrazné zvýšení obranyschopnosti svěřené země. I z toho důvodu se stal jedním z největších propagátorů tohoto projektu.

¹¹ Zajímavé je, že Josef Tiso těmto plánům od počátku nepřál s poukazem na své zkušenosti z prvorepublikového parlamentu, kde prý byli poslanci z Moravy mnohem větší čeští šovinisti, než poslanci z Čech.

¹² Nakonec ale vznik Slovenského státu a Protektorátu provázely jiné nepokoje. Vojska Wehrmachtu při zaboru Moravy obsadila i část Slovenska. Slovensko pak situaci vyřešilo způsobem, že hranice s Moravou byly střeženy posádkami tvořenými výhradě Němci.

Německo zmíněným plánům v podstatě nevěnovalo pozornost, protože nikterak nekopírovaly jeho, ani zájem obyvatel regionu a z jejich podpory tedy neplynul žádný kredit. Na Moravě i Slovensku se jednalo o individuální pragmatické tahy ať již za hospodářským nebo politickým ziskem. V obojím případě se jednalo o naivní kalkulace úzké skupiny, které nemohly najít oporu v reálném rozložení sil. Je příznačné, že poslední plamínky pocitu sounáležitosti dohasínaly v době, kdy se začala obracet vojenská karta. Dohledný konec války s porážkou Německa postavil protagonisty do pozice vlastizrádců. Moravští iredentisté pak po válce hledali výmluvu, že ve snaze připojení části Moravy ke Slovensku chtěli jen republice zachránit území a majetek¹³, ale zdaleka ne u všech byl tento záměr skutečně průkazný. V každém případě se jednalo o útok na celistvost a historickou identitu Moravy.

*Bc. Jaroslav Svozil
MNO OS Sever*

NÁZOR

Sportovní reprezentace České republiky

V mediích často slyšíme pojmy jako Česko, Česká národní reprezentace, Češi, Kdo neskáče, není Čech, atd. (Pokud neskáču, nejsem národností Čech. To vadí komu a proč nebo nejsem občanem České republiky?)

Je nám tu mediálně předkládán obraz, že v ČR žijí jen Češi. Přitom v posledním sčítání lidu se 2 742 000 obyvatel nepřihlásilo k žádné národnosti, kam tyto občany zařadit?

Jak se k tomu mám postavit jako občan, jenž miluje tuto republiku a svou zem Moravu, občan, jehož národnost není Česká, ale Moravská, Slezská, atd.?

Jak praví Preambule Ústavy ČR:

„My, občané České republiky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, v čase obnovy samostatného českého státu, věrni všem dobrým tradicím dávné státnosti zemí Koruny české i státnosti československé, odhodláni budovat, chránit a rozvíjet Českou republiku v duchu nedotknutelných hodnot lidské důstojnosti a svobody jako vlast rovnoprávných, svobodných občanů, kteří jsou si vědomi svých povinností vůči druhým a zodpovědnosti vůči celku, jako svobodný a demokratický stát, založený na úctě k lidským právům a na zásadách občanské společnosti, jako součást rodiny evropských a světových demokracií, odhodláni společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní, hmotné a duchovní bohatství, odhodláni řídit se všemi osvědčenými principy právního státu, prostřednictvím svých svobodně zvolených zástupců přijímáme tuto Ústavu České republiky.“

Jsme tedy občanská nikoliv národní společnost. V tom je zásadní rozdíl.

Přijetí českého občanství nám určuje místo (stát), ve které žijeme. Máme zde své práva a povinnosti. V žádném případě nám občanství neurčuje národnost.

¹³ U soudního procesu oblíbený argument Jana Uprky.

Z historie víme: Češi, Moravané a Slezané jsou rozdílné kulturně historické národy založené na zemském patriotismu. Zvláště u Moravanů hraje patriotismus k zemi významnou roli.

V současnosti tvoří tyto tři země jeden státní útvar ČR. Politicky jsme spojeni s cílem zajištění důstojného života všech občanů.

Je velice žádoucí držet pospolu s vědomím různosti a respektu jeden k druhému. Mít společné morální, kulturní hodnoty a těmi se vzájemně obohacovat. Jak se lidově říká: "táhnout za jeden provaz".

Přesto se státní aparát záměrně snaží udělat z nás jeden národ a vnutit všem českou identitu. Využívá k tomu všechny prostředky včetně sportu. Moravská a Slezská identita se státnímu aparátu nehodí. Je opomíjena, ale naštěstí není zakazována.

Při sportovních přenosech nevidím problém, proč by komentátor nemohl reprezentanty označovat podle zemské příslušnosti jak se děje jinde ve světě.

- Moravan dal gól za ČR, bravo.
- Slezan získali pro ČR grandslamový titul.
- Středočeši zajel skvělý závod, ČR slaví.

Upevní to jednotu našich národů a hrdost na společný stát. Zároveň to podpoří zdravý patriotismus a občanskou společnost jako celek.

Základní problém vidím v tom, že ČR oficiálně nechce uznat moravskou a slezskou národnost. Pokud stát ode mne požaduje loajalitu, měl by se ke mně hlásit, jako já se hlásím k němu. Je to rovnoprávný partnerský vztah. Neuznáním moravské národnosti z nás dělá stát bezdomovce ve své vlastní zemi a republice.

Ctím ústavu a zákony ČR. Podporuji proto výhradně českou (státní) reprezentaci bez nacionálního zabarvení. Což bývá bohužel mediálně málokdy. Požaduji správné používání názvů jak republiky, tak i reprezentantů, kteří nás zastupují.

Nelíbí se mi, že hráči z Moravy či Slezska jsou automaticky označováni za Čechy, aniž by se k tomu mohli vyjádřit. Jde o nezdravý Český nacionalismus a ten odmítám podporovat.

Jako Moravan a občan ČR se s národním mužstvem Čechů nemohu ztotožnit. Považuji falešnou medializaci sportovců za reprezentaci země Čechy či národa Čechů, nikoliv občanů celé České republiky, kam patří též země Morava a Slezsko, minimálně za scestnou.

Pokud mají Češi své národní mužstvo, měli by mít tuto možnost též Moravané, Slezané či jakýkoliv jiný národ žijící v ČR. Čechům přesto přeji úspěch, jakož každému jinému mužstvu při sportovním klání. Dívám se, ale na ně neutrálně.

Do chvíle, než se napraví mediální obraz reprezentace ČR, rozhodl jsem se podpořit hráče Slovenska. Jako poděkování za podporu, kterou nám Slováci projevují. Už jen tím, že nás Moravany oficiálně uznali jako národnostní menšinu, ale i dalšími iniciativami pro Moravu.

Pokud vznikne obnovené zemské zřízení, a já věřím, že obyvatelé země Moravy si to po právu zaslouží, budou mít své reprezentační mužstvo, alespoň ve fotbale jako ho mají země Skotsko, Wales, Severní Irsko, Anglie, jež jsou součástí Vel. Británie. V současnosti v rámci Španělska o to nejvíce usiluje země Katalánsko.

Derby Čechy - Morava - Slovensko bude jistě ozdobou v každém sportovním odvětví. Ve fotbale či hokeji obzvláště. Česká republika by mohla mít v případě postupu dvě mužstva na ME či MS, což by bylo jistě velkým úspěchem.

Antonín Ševčík
MNO Blanensko

Moravský nacionalismus nebo hulvátství, komu to prospěje?

V poslední době se setkávám na různých diskusních fórech na internetu s názorem, že lidé hlásící se k zemi Moravě ztrácí glanc a píší často dost vulgárně na adresu těch, kteří mají jiný názor než oni.

Je mně to velice líto, neboť tím poškozují celé moravské hnutí. Ano, je třeba stát za svým a hájit naše cíle, ale je třeba přijmout a respektovat i to, že budete nepochopeni či odmítnuti.

Nebudme jako ti, kteří nás nutí do něčeho, co nejsme a co nechceme. Negativním a agresivním postojem tak maříme další možnost seznámit ostatní s moravským hnutím. Navíc se vůči nám logicky vymezí a zatvrdí a další Vaši sebelepší prezentaci odmítnou.

Cílem debaty není člověka utlouci argumenty, ale nabídnout pozvání. Aby on sám začal přemýšlet o zemi Moravě, obyvatelích, kteří zde žijí, a celkově o republice, jak zlepšit život v ní.

To, že je někdo z Brna, Znojma, Olomouce či jiného moravského města neznamená automaticky, že se musí hlásit k národnosti moravské. Např. může vkládat fotky naší krásné vlasti Moravy na fórum s názvem Čechy, atd.

Není možné je za to hned kárat anebo urážet. Tito lidé nemají informace, neboť ty, které jim jsou předkládány médií, je k tomu vedou. Zde je naše velká šance jak to změnit.

Chtěl bych všechny požádat o trpělivost a slušnost. Nevtíravým způsobem ukazovat zemi Moravu jako historickou zem, která si zaslouží, aby byla znovu obnovena v rámci ČR.

Je to běh na dlouhou trať. Jestli jsme stále na začátku, v polovině, či už brzo půjdeme do cílové rovinky, nevím.

Vím ale jednu pozitivní věc, jsme na dobré cestě. Nekažme si to sobě ani jiným a přizvěme na tuto naši společnou cestu ostatní.

Antonín Ševčík
MNO Blanensko

TROCHA POEZIE

Javořina

To ještě na Javořině
Krátce po té revoluci,
Bylo všechno jak se patří
V republice Tatry
Na hoře tři vatry.
Věřili jsme ve svobodu,
kde nebudem jen plátcí,
věřili jsme –vstane Morava
co zrušili nám rudí vládci

Dnes na Javořině,
Už dvacet let, po té revoluci
Všechno jinak.
V republice nejsou Tatry
Na hoře jen dvě vatry.
Dnes říkají ti noví páni
Jsme všichni Češi
nejsou Moravani.
A v té jejich hysteriji,
Mlčí o Moravě, její historii
Tu mají Němci, Srbi, Poláci
Kde je ta Moravská?
O ni se dělí Češi a Slováci.

Na Javořině-trochu smutno je mi
Su Moravan a cizincem ve své zemi.
A tak rozhlížím se do kraje-
sluncem zalitého.
Strání, Uherský Brod, Nivnice
Toť kraj Komenského.
Dál rozhlížím se kol a kolem,
Nostalgie ve mně dýše-
To všechno kdysi byla
jedna velká říše,

Moravy

Hora, co nemá žádné zvláštní znamení,
ba ani žádný pomník,
tam naše řeka – Morava pramení
ta hora - Kralický Sněžník.
Moravská země! Zdali pak víš,
že tvoji předci před mnoha věky,
dali jméno tvé zemi, podle této řeky!
Tak proč dnes nejsi, proč dnes spíš!
Ta naše řeka protéká přes města, vsi i dědiny
a všechny mají své – moravské dějiny.
A pole Hané, nejsou plané, dávají dobré zrno
a to k Moravě patří jak Ostrava, Olomouc či Brno.
V moravském úvalu už řeka teče pomalu,
klidně – řeklo by se líně.
Pravda prý je v každém víně a to zní sympaticky.
Na Moravě Moravané? Ti tu žili vždycky.
I když někdy bezmocí, láteříme, řveme,
mějme rádi naši řeku i moravskou zem.

Josef Cicálek